

Парламентарна скупштина
Босне и Херцеговине

Парламент Федерације
Босне и Херцеговине

Народна скупштина
Републике Српске

Скупштина Брчко дистрикта
Босне и Херцеговине

2

Билтен о европским интеграцијама парламената у Босни и Херцеговини

децембар 2017 - фебруар 2018.

БиХ доставила одговоре на Упитник Европске комисије

Обраћање Јункера на заједничкој сједници оба дома ПСБиХ

Усвојена Стратегија Европске уније за Западни Балкан

Одржан 10. састанак Парламентарног форума за европске интеграције БиХ

Заједничка публикација парламената у Босни и Херцеговини о европским интеграцијама

Парламентарна скупштина
Босне и Херцеговине
Трг БиХ 1
71 000 Сарајево
www.parlament.ba

Народна скупштина
Републике Српске
Вука Караџића 2
78 000 Бања Лука
www.narodnaskupstinars.net

Парламент Федерације
Босне и Херцеговине
Хамдије Крешевљаковића 3
71 000 Сарајево
www.parlamentfbih.gov.ba

Скупштина Брчко дистрикта
Босне и Херцеговине
Младена Маглова 2
76 100 Брчко
www.skupstinabd.ba

Уређивачки одбор:

Невенка Савић

Парламентарна скупштина БиХ
е-mail: nevenka.savic@parlament.ba

Лејла Тафро-Сефић

Парламентарна скупштина БиХ
е-mail: lejla.tafro@parlament.ba

Елвира Хабота

Парламент Федерације БиХ
е-mail: elvira.habota@parlamentfbih.gov.ba

Татјана Лазић

Парламент Федерације БиХ
е-mail: tana_lazic@yahoo.com

Андријана Марјановић

Народна скупштина Републике Српске
е-mail: andrijana.marjanovic@narodnaskupstinars.net

Мирослав Филиповић

Народна скупштина Републике Српске
е-mail: miroslav.filipovic@narodnaskupstinars.net

Цвијета Ковачевић

Скупштина Брчко дистрикта БиХ
е-mail: cvijetak@skupstinabd.ba

Лекторка:

Марица Лакић

Десигн/ДТП:

Жељка Омерагић

Број: 2

Година издања: 2018.

Поштовани

Након што је половином децембра прошле године штампан први, пред вама је и други број заједничког Билтена о европским интеграцијама парламената у Босни и Херцеговини, који доноси преглед најважнијих догађаја и активности бх. парламената у процесу европских интеграција у посљедња три мјесеца. Овај период (децембар 2017. године – фебруар 2018. године) обиљежило је више догађаја значајних за напредак БиХ на путу европских интеграција међу којима је најважнији коначно уручивање одговора на Упитник Европској комисији. Вјерујемо да ће и ово издање Билтена Парламентарне скупштине БиХ, Парламента Федерације БиХ, Народне скупштине Републике Српске и Скупштине Брчко дистрикта БиХ омогућити да на једном мјесту добијете преглед свих важних догађаја везаних за европске интеграције и да ће допринијети свеобухватнијем информисању о овом процесу.

Уређивачки одбор

САДРЖАЈ:

У обраћању на заједничкој сједници оба дома Парламентарне скупштине БиХ предсједник Европске комисије поздравио уручење одговора на Упитник	4
На церемонији у Предсједништву Босне и Херцеговине Јункеру уручени одговори на Упитник Европске комисије	5
У Бањалуци одржана министарска конференција “Западни Балкан и чланство у ЕУ”	6
Усвојена Стратегија Европске уније за Западни Балкан	7
Европска перспектива Западног Балкана један од кључних приоритета бугарског предсједавања ЕУ	8
Учесници 13. конференције COSAP-а поздравили приоритете бугарског предсједавања Савјетом ЕУ	9
Механизам координације у процесу европских интеграција	10
Свечаном церемонијом завршен Twinning light пројекат “Подршка административним структурама за послове интеграција у ЕУ парламената у Босни и Херцеговини”	11
Одржан 10. састанак Парламентарног форума за европске интеграције БиХ	12
Шеста годишња конференција секретара радних тијела парламената и скупштина у Босни и Херцеговини	12
Активности Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине	13
Активности Парламента Федерације Босне и Херцеговине	14
Активности Народне скупштине Републике Српске	15
Активности Скупштине Брчко дистрикта Босне и Херцеговине	16
Најава догађаја у вези са ЕУ у наредном тромјесечју	17
Лексикон термина ЕУ	18

У обраћању на заједничкој сједници оба дома Парламентарне скупштине БиХ предсједник Европске комисије поздравио уручење одговора на Упитник

На 2. заједничкој сједници оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине одржаној 28. фебруара 2018. године посланицима и делегатима ПСБиХ обратио се предсједник Европске комисије Жан-Клод Јункер. У Делегацији Европске уније осим Јункера био је европски комесар за политику сусједства и преговоре о проширењу Јоханес Хан. Упркос најавама, долазак Федерике Могерини, потпредсједнице Европске комисије и високе представнице Европске уније за спољну политику и безбједност, није био могућ због временских неприлика. Сједници оба дома, као гости, присуствовали су и чланови Предсједништва БиХ, чланови Савјета министара БиХ, представници законодавних, извршних и судских институција са свих нивоа власти у БиХ, представници међународних организација и институција, представници дипломатског кора у БиХ, те представници цивилног друштва и медија.

У свом излагању предсједник Европске комисије Жан-Клод Јункер поздравио је чињеницу да су му уручени одговори на Упитник Европске комисије. Истакао је да Европска унија подржава избор Босне и Херцеговине да се придружи ЕУ, као природан пут земље која је дио Европе, европске историје и културе. Затим је говорио о Европи, њеним вриједностима и духу. У том контексту, поздравио је чињеницу да ће се 2019. године у Босни и Херцеговини одржати Зимске олимпијске игре младих (EYOF), чиме ће се, двадесет четири (24) године након завршетка рата и тридесет пет (35) година након одржавања 14. зимских олимпијских игара, у БиХ вратити олимпијски дух, који је близак европском. За Европу сматра да представља уједињење енергије и талента, могућност да се живи и ради заједно, те захтијева да се гледа даље од културних или језичких различитости, да се нађе хармонична коегзистенција. Говорећи о европском путу БиХ, Јункер је упозорио да је ријеч о захтјевном и напорном путу, који тражи стрпљење и вољу, а у случају Босне и Херцеговине потребно је премостити раздоре и разлике и обезбиједити да Босна

и Херцеговина говори једним гласом. У фокусу захтјевних реформи морају бити потребе грађана за бољим и праведнијим условима живота, за могућностима запошљавања, квалитетног образовања, здравства, приступа новим технологијама, као и потреба да живе у безбједном окружењу. У наставку, Јункер је поручио да "владавина права није опција него обавеза у ЕУ", те да ће на путу ка ЕУ, Босна и Херцеговина морати да успостави пуну владавину права, затим, да поштује и спроводи одлуке судова, искоријени организовани криминал и корупцију, као и да ријеша све спорове са сусједима, укључујући и територијалне. Упозоравајући на то да је национализам отров и да је у супротности са европским вриједностима, Јункер је позвао на сталну борбу против нетолеранције, расизма и ксенофобије, као и на одбрану права других и другачијих.

На крају, поручио је да управљати заједнички значи тражити компромис, те да се не може градити будућност ако грађани нису у средишту политичког дјеловања. Позвао је политичаре у БиХ да уједине енергију и оснаже координацију, јер отворена демократија не постоји без компромиса и смисла за сарадњу.

Предсједник Европске комисије разговарао с члановима колегијума оба дома ПСБиХ

Предсједавајућа Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Борјана Кришто, предсједавајући Дома народа ПСБиХ Огњен Тадић и њихови замјеници Младен Босић, Шефик Џаферовић, Сафет Софтић и Бариша Чолак разговарали су 28. фебруара 2018. године с предсједником Европске комисије Жан-Клодом Јункером о наставку процеса европских интеграција наше земље. Током сусрета, коме су присуствовали и европски комесар за политику сусједства и преговоре о проширењу Јоханес Хан и шеф Делегације и специјални представник ЕУ у БиХ Ларс-Гунар Вигемарк, Јункер је упутио апел највишим званичницима ПСБиХ да се до маја ове године пронађе компромис у вези са измјенама Изборног закона

БиХ. Јункер је указао и на чињеницу да није профункционисао Парламентарни одбор за стабилизацију и придруживање између ПСБиХ и Европског парламента (ПОСП), те нагласио да је за оба парламента важно да се ријеша то питање.

Изражавајући задовољство због посјете предсједника Јункера и оцјењујући да његова посјета и предавање одговора на Упитник Европске комисије представљају озбиљан искорак наше земље на путу ка ЕУ, чланови руководства оба дома ПСБиХ нагласили су приврженост Босне и Херцеговине принципима и циљевима ЕУ, као и одлучност свих у БиХ да наша земља постане дио ЕУ.

На церемонији у Предсједништву Босне и Херцеговине Јункеру уручени одговори на Упитник Европске комисије

Председавајући Предсједништва Босне и Херцеговине Драган Човић и председавајући Савјета министара БиХ Денис Звиздић на званичној церемонији у Сарајеву 28. фебруара 2018. године уручили су предсједнику Европске комисије Жан-Клоду Јункеру одговоре на Упитник Европске комисије за припрему Мишљења о захтјеву БиХ за чланство у Европској унији, што се према њиховој оцјени, сматра важним кораком у процесу приближавања БиХ чланству у Европској унији.

Да подсетимо, Европска комисија је доставила Упитник Босни и Херцеговини 9. децембра 2016. године. Упитник Европске комисије је аналитички инструмент политике проширења ЕУ који Европска комисија користи како би оцијенила спремност државе која је поднијела захтјев за чланство да стекне статус кандидата и отвори преговоре о приступању са ЕУ. Упитник је садржавао детаљну листу од 3.242 питања која су својом структуром пратила структуру критеријума за чланство у ЕУ, са циљем да се кроз одговоре направи свеобухватан увид у политички, правни, друштвени, економски и административни систем Босне и Херцеговине, те оцијени њена компатибилност са системом и вриједностима које егзистирају у ЕУ и државама чланицама ЕУ.

Приликом предаје одговора на Упитник, Човић је нагласио да је одговарањем на Упитник урађен огроман посао за који је било потребно око четрнаест (14) мјесеци,

али уз уважавање услова дјеловања у БиХ јер је првих неколико мјесеци утрошено како би се успоставило функционисање механизма координације. Захвалио се предсједнику Европске комисије и осталим пријатељима БиХ у Европској унији на подршци, те изразио увјерење да БиХ може достићи земље које су сада испред ње на путу ка ЕУ. Изразио је наду да клима уочи парламентарних избора неће зауставити него убрзати активности за добијање кандидатског статуса.

Предсједник Европске комисије у свом обраћању је истакао да је ово био стрес-тест. Ипак, сматра да је суштина важнија од датума. Он није могао прецизирати датум када ће земља постати кандидат.

Одговори садрже укупно 20.037 страница материјала, укључујући и 1.115 закона и других аката који су приложени уз ове одговоре. На усаглашавању одговора, у оквиру успостављеног механизма координације, радило је више од 1.300 представника институција на различитим нивоима власти у БиХ. Уз одговоре институција у БиХ преведено је и приложено и 170 одговора невладиних организација, као и 5.347 одговора грађана БиХ, који су имали могућност да директно одговарају на тридесет пет (35) питања.

Након што анализира одговоре, Европска комисија може да достави додатна питања у сврху појашњења достављених одговора или добијања информација о новим спознајама. Број додатних питања зависи од садржаја одговора на првобитно достављена питања, нивоа детаља који су били садржани у одговорима, обима недостајућих информација и сл. Налази до којих Европска комисија дође приликом анализе одговора и евентуалних додатних одговора на питања из Упитника биће садржани у мишљењу о захтјеву за чланство чији је кључни садржај препорука Европске комисије Савјету ЕУ о додјељивању статуса кандидата држави која је поднијела захтјев за чланство те отварању преговора.

У Бањалуци одржана министарска конференција “Западни Балкан и чланство у ЕУ” Чврсто одређење за убрзање европског пута

Представници парламената у БиХ усагласили су се током конференције да ће у процесу европских интеграција најтежи посао бити усклађивање законодавства како би се створио правни оквир за борбу против криминала и корупције.

Босна и Херцеговина би 2025. године могла да постане чланица Европске уније, можда чак и прије, али под условом да до тада испуни преостале услове. То је на међународној министарској конференцији “Западни Балкан и чланство у ЕУ: Јача регионална сарадња с циљем бржег процеса европских интеграција”, која је у организацији Министарства иностраних послова Босне и Херцеговине одржана 23. фебруара 2018. године у Бањалуци, поручио члан Европског парламента и изјавилац за БиХ Кристијан Дан Преда.

Конференцији су присуствовали: члан Председништва БиХ Младен Иванић, министар иностраних послова БиХ Игор Црнадак, члан Европског парламента и изјавилац за БиХ Кристијан Дан Преда, министар иностраних послова Мађарске Петер Сијарто, министар за европске интеграције Србије Јадранка Јоксимовић, први замјеник предједавајућег Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Младен Босић, председник Народне скупштине Републике Српске Недељко Чубриловић, председник Заједничке комисије за европске интеграције Парламентарне скупштине БиХ Никола Ловриновић, у својству председника Комисије за европске интеграције Представничког дома Парламента Федерације БиХ Един Мушић, председник Одбора за европске интеграције Народне скупштине Републике Српске Бранислав Бореновић, директор Дирекције за европске интеграције БиХ Един Дилберовић, те амбасадори земаља чланица ЕУ у БиХ, остале званице и гости.

У уводном обраћању на отварању конференције Младен Иванић рекао је да БиХ има шансу да се придружи ЕУ и да од домаћих снага зависи колико ће земља успјети да испуни обавезе на плану евроинтеграција. Он је додао да је европски пут један од најважнијих предуслова за стабилност, мир и економски развој БиХ и региона.

Игор Црнадак нагласио је да БиХ жели да убрза европски пут, уз помоћ партнера у ЕУ и региону.

У оквиру сесије о улози парламената у процесу европских интеграција, Младен Босић је истакао да све земље Западног Балкана желе у ЕУ, али да се то не догађа жељеном брзином. Недељко Чубриловић је нагласио да је Република Српска одређена за што бржи улазак земље у ЕУ, те да Стратегија ЕУ о проширењу пружа земљама Западног Балкана јаснију перспективу, али и указује на бројне изазове и тешкоће у интеграционом процесу.

Един Мушић је, такође, поздравио нову Стратегију ЕУ за Балкан и рекао да ће приступање ЕУ зависити од саме БиХ, али и Европе. Бранислав Бореновић је рекао да је важно што су све парламентарне странке формално за европске интеграције и што је о томе постигнут консензус.

Усвојена Стратегија Европске уније за Западни Балкан

На приједлог Европске комисије, 6. фебруара 2018. године Европски парламент је усвојио Стратегију за Западни Балкан. Предсједник Европске комисије Жан-Клод Јункер изјавио је приликом представљања документа европским парламентарцима да "инвестирање у стабилност и просперитет Западног Балкана значи инвестирање у безбједност и будућност Уније". Комесар за политику сусједства и преговоре о проширењу Јоханес Хан рекао је да "Западни Балкан већ представља енклаву окружену Европском унијом".

Стратегија је де факто потврдила европску будућност региона јер би, како се наводи, до 2025. године Европска унија могла да има већи број чланица, али ће брзина напредовања на том путу зависити од заслуга и конкретних резултата сваке земље појединачно.

За Босну и Херцеговину у Стратегији се наводи да ће Комисија почети припремати мишљење о апликацији за чланство након што добије свеобухватне и потпуне одговоре на Упитник. Уз сталне напоре и ангажман, Босна и Херцеговина би могла да постане кандидаткиња за чланство.

У Стратегији се истиче да перспектива проширења мора бити праћена стварним напорима и реформама у земљама Западног Балкана. Разматрајући напредак сваке појединачне земље аспиранције за чланство, у Стратегији се наводи да су преговори са Црном Гором и Србијом увелико у току те би оне могле бити потенцијално спремне за чланство до 2025. године. Напомиње се да је за тај циљ потребна јака политичка воља, спровођење одрживих реформи и рјешење спорова са сусједима. Овај сценарио се сматра изузетно амбициозним јер, како се истиче, придруживање ЕУ је далеко више од техничког процеса. Позивају се све земље Западног Балкана да хитно удвоструче напоре на спровођењу реформи које ће омогућити политичку, привредну и друштвену трансформацију. У Стратегији се, затим, каже да је Европска комисија спремна да припреми препоруке за отварање преговора о приступању с Албанијом и Бившом Југословенском Републиком Македонијом, а на основу испуњених услова. Даље се наводи да би уз трајне напоре и ангажовање Босна и Херцеговина могла постати кандидат за приступање. За Косово* се каже да има могућност напредовања примјеном Споразума о стабилизацији и придруживању. Свакодневни живот на Западног Балкану требало би постепено приближити стандарду живота у ЕУ, а грађанима омогућити да живе у просперитетним земљама гдје је владавина права јака, а корупција искоријењена. Додаје се да је неопходно да земље Западног Балкана спроведу реформе у кључним областима, као што су владавина права, основна права и управљање. Правосуђе мора бити независно и ефикасно. Борба против корупције и организованог криминала мора дати стварне резултате, а функционисање демократских институција мора бити ојачано. Реформа јавне управе треба да допринесе квалитету и одговорности, као и деполитизацији и транспарентности државне службе. Стратегија указује на синдром "заробљених држава" због веза с организованим криминалом и корупцијом на свим нивоима власти и управе, као и велику испреплетеност јавних и приватних интереса, што појачава утисак некажњивости и неједнакости. Економске реформе морају бити енергично спроведене и усмјерене

отклањању структурних слабости, повећању конкурентности привреде и смањењу стопе незапослености. У Стратегији се констатује да су велики дијелови привреда у региону неконкурентни уз превелик и неоправдан политички утицај, као и недовољно развијен приватни сектор. И на крају, не мање битно, наводи се да се све државе морају посветити превазилажењу терета прошлости, уз рјешавање отворених питања прије пријема у ЕУ, а то се нарочито односи на проблеме у вези са границама. Европска унија најављује интензивније ангажовање у односу на Западни Балкан, фокусирајући се на области од заједничког интереса као што су: правосуђе и унутрашњи послови, укључујући безбједност и борбу против организованог криминала, привреда и јединствено тржиште, енергетика, транспорт и дигитална политика, социјална политика, образовање, истраживање и иновације, као и спољни послови и одбрана. Европска комисија предвиђа припрему акционог плана за подршку трансформацији Западног Балкана, као прилог Стратегији. Сарадња у овим областима биће реализована већим учешћем Западног Балкана у неформалним састанцима Савјета и редовним контактима на нивоу министара. Европска комисија ће укључити представнике земаља Западног Балкана у рад техничких одбора и радних група Комисије. Након самита Западног Балкана у Софији у мају 2018. године планира се наставак комуникације лидера ЕУ са колегама из Западног Балкана. Јачање подршке владавини права оствариваће се путем процјене стања, израде детаљних акционих планова и ангажманом савјетодавних мисија на цијелом Западног Балкану. Праћење спровођења закона, ефикасност правосуђа и постизање конкретних резултата у свим областима представљају циљеве ове иницијативе. Европска унија ангажоваће се у стратешкој и оперативној сарадњи са земаљама Западног Балкана у области безбједности. У Стратегији се наводи да је за ефикасно и дјелотворно рјешавање постојећих пријетњи везаних за безбједност и тероризам битна сарадња релевантних агенција. Неопходно је унаприједити сарадњу и у области миграција и управљања границама. Подршка друштвено-економском развоју биће обезбијењена предузимањем низа мјера које доприносе економском управљању и структурним реформама за повећање конкурентности. Путем инвестиционог оквира за Западни Балкан радиће се на повезивању региона средствима билатералних донатора и међународних финансијских институција. У погледу енергетске политике, у Стратегији се наводи рад на завршетку регионалног тржишта електричне енергије на Западног Балкану које ће бити интегрисано у унутрашње тржиште електричне енергије у ЕУ. Европска комисија намјерава да покрене дигиталну агенду за Западни Балкан, која ће укључити план за смањење трошкова роинга. ЕУ ће обезбиједити подршку за постављање широкопојасног интернета унутар Западног Балкана, те за даљи развој дигиталног друштва. Европска комисија ће наставити да пружа подршку помирењу и добросусједским односима у областима образовања, културе, омладине и спорта. Најављује се да ће финансијска претприступна помоћ (ИПА) бити условљена оствареним напретком у реализовању фундаменталних реформи и развојем добросусједских односа.

*Ознака не доводи у питање ставове о статусу и у складу је са Резолуцијом Савјета безбједности УН-а 1244/1999 и Мишљењем Међународног суда правде о проглашењу независности Косова

Европска перспектива Западног Балкана један од кључних приоритета бугарског предсједавања ЕУ

Почетком јануара Бугарска је први пут преузела ротирајуће шесто-мјесечно предсједавање Савјетом Европске уније, деценију након што је постала земља чланица ЕУ. На церемонији организованог у Софији тим поводом, предсједник Европске комисије Жан-Клод Јункер рекао је да се бугарско предсједавање ЕУ догађа у кључном тренутку, када постоји низ иницијатива за одређивање будућности Уније. Истом приликом, предсједник Европског парламента Антонио Тајани истакао је да сви заједно треба да превазиђу изазове и граде Европу спремну за будућност.

Мото бугарског предсједавања је “У јединству је наша снага”, што је уједно и мото на грбу Републике Бугарске. Бугарска министарка задужена за предсједавање Европском унијом Љиљана Павлова изјавила је да ће Бугарска током свог предсједавања организовати близу 460 састанака, сусрета и културних догађаја.

По устаљеној пракси, земља која предсједава Унијом дефинисала је неколико приоритета који ће бити у фокусу шестомјесечног предсједавања. Бугарска је издвојила четири главна приоритета, а то су: будућност Европе и млади, економски раст и социјална кохезија; европска перспектива и повезаност Западног Балкана; безбједност и стабилност; те дигитална економија.

Приоритет који нас највише интересује је европска перспектива Западног Балкана и његово повезивање. Високи званичници Уније и овом приликом су поновили да мир, стабилност и будућност Европе зависе од земаља Западног Балкана, те да европски пројекат неће бити потпун без ових земаља. У Програму предсједавања се наводи: “Када говоримо о уједињеној Европи, не смијемо заборавити да је Западном Балкану потребна јасна европска перспектива и повезаност међу земаљама тог региона, као и са земаљама чланицама ЕУ. Амбиција бугарског предсједавања је постизање јасног акционог плана са сваком од тих земаља, не стварањем нереалних очекивања, већ кроз конкретне кораке.” Даље се наводи да је циљ повезивање земаља Западног Балкана – дигитално, образовно, као и у областима саобраћаја, енергетике. Као први корак ка том циљу, најављен је самит ЕУ – Западни Балкан у мају у Софији. У том правцу иде и иницијатива бугарске комесарке за дигитално друштво Марије Габријел која ће на самиту објавити план за постепено укидање роминга између ЕУ и земаља Западног Балкана.

Осврћући се на Западни Балкан као један од главних приоритета предсједавања, Доналд Туск, предсједник Европског савјета, рекао је сљедеће: “Историја Балкана драматичнија је и занимљивија него сценарио за “Игре пријестола”, чак и ако у њој нема змајева. Сви бисмо жељели да садашњост и будућност Балкана мање подсећа на драматичне сценарије. Стабилност, безбједност и просперитет су оно што људи цијелог овог региона заслужују. И сврха Европске уније је да им помогне да тај сценарио постане стварност.”

Осим тога у програму предсједавања наводи се да су економски раст и социјална кохезија кључни за будућност Европе, да је важно да економије чланица наставе да расту. Поред добрих економских резултата као што су отварање нових радних мјеста, раст инвестиција и јачање јавних финансија, највећи изазови остају високи нивои задужености и слабо повећање плата. Даље, Бугарска се залаже да све земље ЕУ учествују у дебати о реформи зоне евра без обзира на то да ли су у зони или не.

У погледу безбједности и миграционе политике, бугарско предсједавање истиче потребу постизања консензуса и позива на заједничке напоре. Радиће се на дугорочним и поштеним рјешењима у домену политике азила, ефикасним политикама за повратак миграната и мјерама које ће третирати извор миграција. Истиче се да је европским грађанима потребна безбједност, јер без ње, европске вриједности немају смисла. Зато ће се даље радити на јачању контроле граница, размјени информација и превенцији.

Приоритет бугарског предсједавања ЕУ биће и јединствено дигитално тржиште, приступ иновацијама, успостављање везе између образовања и потреба тржишта рада. Електронска комуникација, обезбјеђење прекограничних услуга, посебно малим и средњим предузећима, заштита ауторских права и сајбер безбједност су само неке од области којима ће се посветити посебна пажња. У фокусу свих активности биће млади, којима треба дати могућност да се образују и развијају. Истиче се да су ИКТ *conditio sine qua non*, те да их треба увести на све нивое образовног система.

Послије Бугарске, од 1. јула 2018. године, предсједавање ЕУ преузима Аустрија. Затим ће се до краја децембра 2020. године, по принципу ротације, смјењивати Румунија, Финска, Хрватска и Њемачка.

Европска перспектива држава Западног Балкана у фокусу Интерпарламентарне конференције о заједничкој спољној, безбједносној и одбрамбеној политици ЕУ

На Интерпарламентарној конференцији о заједничкој спољној, безбједносној и одбрамбеној политици Европске уније, која је, у оквиру парламентарне димензије шестомјесечног предсједавања Бугарске Савјетом ЕУ, одржана од 15. до 17. фебруара 2018. године у Софији, највише пажње посвећено је процесу проширења ЕУ и европској перспективи држава Западног Балкана након усвајања Стратегије ЕУ за овај регион. Предсједавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ Сифет Поџић учествовао је у раду овог дводневног скупа. Учесницима конференције обратили су се предсједница Народне скупштине Бугарске Цвета Карајанчева, предсједавајућа Комисије за спољне послове Народне скупштине Бугарске Џема Грозданова и предсједавајући Комитета за спољне послове Европског парламента Дејвид Мекалистер. У уводним обраћањима наглашено је да су највиши приоритет бугарског предсједавања предан рад и подршка европској перспективи држава Западног Балкана.

У оквиру сесије о приоритетима и стратегијама европске спољне, безбједносне и одбрамбене политике, парламентарцима у Софији обратила се и висока представница ЕУ за спољне послове и безбједност Федерика Могерини.

Осим дискусије о реализацији Стратегије ЕУ за државе Западног Балкана, на конференцији се разговарало и о јачању сарадње ЕУ и НАТО-а, развоју војних капацитета ЕУ, ситуацији у земаљама региона Црног мора, као и о теми под називом “ЕУ као глобални играч годину дана након потписивања Римске декларације”.

Учесници 13. конференције COSAP-а поздравили приоритете бугарског предсједавања Савјетом ЕУ

Предсједавајући Заједничке комисије за европске интеграције Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Никола Ловриновић учествовао је на 13. конференцији парламентарних комисија за европске интеграције држава обухваћених Процесом стабилизације и придруживања Југоисточне Европе (COSAP), која је 26. фебруара 2018. године одржана у Скопљу.

Током засједања, поздрављено је доношење Стратегије Европске комисије о кредибилној европској перспективи држава Западног Балкана и појачаном ангажману Европске уније на испуњавању Стратегије. Наглашена је и потпуна сагласност с процјенама садржаним у Стратегији Европске комисије, те је, у вези с тим, наглашено да се Стратегијом подржава политика проширења као дугорочни и стратешки концепт у Европи и региону који треба да допринесе заједничким користима у смислу мира, безбједности и просперитета у Европи. Позитивним је оцијењен и нови приступ Стратегије као документа који поставља обавезе не само за земље кандидате, већ и за ЕУ. Учесници су поздравили приоритете бугарског предсједавања Савјетом ЕУ у првој половини ове године, посебно у дијелу који се односи на перспективу Западног Балкана, као и у дијелу који се тиче самита шефова држава и влада ЕУ који ће бити одржан у мају ове године и биће посвећен Западном Балкану. Обраћајући се присутнима, предсједавајући Заједничке комисије за европске интеграције ПСБиХ Никола Ловриновић рекао је да је наша земља одговорила на питања из Упитника Европске комисије, те је изразио наду да ће Босна и Херцеговина у што скорије вријеме добити мишљење Европске комисије и у 2018. години добити статус кандидата за пуноправно чланство у ЕУ.

Јасно истичући приоритете и области заједничке појачане сарад-

ње, као и конкретне изазове садржане у Стратегији, а са којим се Западни Балкан суочава, учесници су истакли потребу спровођења темељних реформи и грађења добросусједских односа. Како Стратегија јасно наводи да су врата ЕУ отворена за даља приступања када земље индивидуално испуне критеријуме за чланство, учесници су поздравили чињеницу да Европска комисија не мијења своју политику проширења, као процеса који је заснован на испуњавању критеријума.

Без ефикасне контроле буџета нема истинске парламентарне демократије, поручено је на Интерпарламентарној конференцији “Моћ новца: буџетске надлежности и процедуре Европског парламента”

Делегација Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, коју су чинили предсједавајући и замјеник предсједавајућег Комисије за финансије и буџет Представничког дома Предраг Кожул и Салко Соколовић, те предсједавајућа и замјеник предсједавајуће Комисије за финансије и буџет Дома народа Љиља Зовко и Сифет Поцић, учествовала је на Интерпарламентарној конференцији под називом “Моћ новца: буџетске надлежности и процедуре Европског парламента”, која је одржана 26. фебруара 2018. године у Скопљу.

Без ефикасне контроле буџета, речено је на конференцији, не може се говорити о истинској парламентарној демократији. Ефикасна контрола буџета гарантује да извршна власт нема превелику моћ, да се не издигне изнад друга два нивоа власти, као и да се не отуђи од друштва и грађана, речено је на конференцији. Ако буџет није под контролом, стварају се повољнији услови за корупцију, што оставља велике негативне посљедице на друштво у цјелини,

поручено је на конференцији.

Учесници конференције упознати су с процедурама доношења буџета у Европској унији. Улога Европског парламента, речено је, посебно се огледа у временским роковима и самом процесу доношења буџета ЕУ. Веома је важно да се од првог корака, односно од разматрања буџета у надлежној комисији, до самог усвајања у Европском парламенту, строго поштују сва правила и процедуре у његовом доношењу, наглашено је на конференцији те упозорено да поштовање правила и процедура зна резултирати и дуготрајним разговорима с циљем постизања компромисних рјешења.

Учесници конференције упознали су се и са документима који су важни у процесу доношења буџета ЕУ, вишегодишњим финансијским оквиром Европског парламента, процедурама усвајања буџета у Европском парламенту, радом комисија за буџет Европског парламента и његовим надлежностима, као и са контролом извршења буџета.

Механизам координације у процесу европских интеграција

Многе земље у Европској унији имају веома сложен уставно-правни систем организације државе што доприноси компликованом процесу доношења одлука. Може се чак говорити о разноликости таквих система које Европску унију чине веома комплексном заједницом држава са асиметричним облицима уставно-правне и административне организације. Када томе додамо постојање искључиве надлежности институција Европске уније за поједина питања, са једне стране, те подијелене надлежности са државама чланицама, са друге стране, онда заиста долазимо до једног веома сложеног система управљања. Без обзира на такву сложеност, Европска унија је данас међу водећим политичким и економским силама на глобалном нивоу. Разлог томе лежи управо у успостављеним механизмима који доприносе ефикасном процесу доношења одлука. Систем доношења одлука на нивоу Европске уније је веома сложен, али постојање адекватног механизма унутар система омогућава да се одлуке донесене правовремено примјењују и дају жељене резултате.

Босна и Херцеговина, као потенцијални кандидат за чланство у Европској унији, дужна је да прилагоди своје институционалне капацитете Европској унији. Стога су велика очекивања од Босне и Херцеговине да у преговорима са Европском унијом и њеним земљама чланицама говори "једним гласом". На тај начин се омогућава политички консензус око битних питања унутар Босне и Херцеговине.

Приступање Европској унији је двосмјеран процес. Он подразумијева пренос одређеног броја властитих надлежности на ниво Европске уније али и преузимање обавеза из чланства које се морају примијенити унутар земље. У сваком случају, неопходно је постојање политичког консензуса из разлога што овај процес свакако подразумијева промјену правног оквира у Босни и Херцеговини. Осим "једног гласа" на политичком нивоу, тај принцип треба примијенити и на оперативном нивоу. То је могуће сагледати кроз једноставан примјер контроле безбједности хране која се производи у Босни и Херцеговини и извози према Европској унији.

Свјесни чињенице сложене уставно-правне и административне организације Босне и Херцеговине, у којој постоји подјела надлежности између различитих нивоа власти (државни, ентитетски, кантонални, Брчко дистрикт), лидери Европске уније препознали су потребу успостављања адекватног механизма координације у процесу европских интеграција.

Овакав механизам треба да служи поштовању два једнако важна принципа; поштовање уставне надлежности различитих нивоа власти као и принципа иступања "једним гласом". Осим тога, овакав механизам координације управо одражава тековину управљања каква постоји унутар Европске уније.

Након вишемјесечних усаглашавања на политичком и оперативном нивоу, одлуком Савјета министара Босне и Херцеговине из августа 2016. године, успостављен је механизам координације у процесу европских интеграција у који су укључени сви нивои власти; државни, ентитетски, кантонални, Брчко дистрикт. Овом одлуком дефинишу се институционални и оперативни систем и начин остваривања координације институција на свим нивоима власти у Босни и Херцеговини на спровођењу активности у вези с процесом интегрисања Босне и Херцеговине у Европску унију, те заједничка тијела у оквиру система координације, њихов састав, надлежности и међусобни односи. Овај механизам је омогућио вертикалну координацију различитих нивоа власти, али уједно и подстакао успостављање механизма хоризонталне координације на одређеном нивоу власти. Како би се уважила потреба усаглашавања на политичком и оперативном нивоу, формирана су различита тијела као што су Колегијум за европске интеграције (највише политичко тијело на нивоу премијера), министарске конференције (политичко тијело на нивоу ресорних министара), Комисија за европске интеграције (надлежна министарства и тијела за област европских интеграција) те радне групе (надлежни органи управе из појединачних сектора).

Успостављање механизма координације се десило у прави час; у периоду када је достављен Упитник Европске комисије Босни и Херцеговини. Управо први задатак успостављене структуре за координацију је био усаглашавање заједничких одговора на питања из Упитника, а која су великим дијелом у надлежности нижих нивоа власти. Иако је процес припреме одговора на питања из Упитника у Босни и Херцеговини текао дуже него у другим земљама Западног Балкана, тај процес би без успостављеног механизма координације био много комплекснији. Стога се може извести закључак да је механизам координације у процесу европских интеграција већ произвео своје прве резултате кроз припрему одговора на Упитник Европске комисије.

Механизам координације имаће значајну улогу и у наредним корацима приступања Босне и Херцеговине заједници европских земаља. Након што се постигне статус кандидата и отпочну преговори по појединачним поглављима правне тековине Европске уније, механизам координације имаће посебну улогу у одређивању заједничког става Босне и Херцеговине из области које су надлежност нижих нивоа власти.

Свечаном церемонијом завршен Twinning light пројекат “Подршка административним структурама за послове интеграција у ЕУ парламената у Босни и Херцеговини”

У Парламентарној скупштини БиХ 15. децембра 2017. одржана је свечана церемонија обиљежавања завршетка Twinning light пројекта “Подршка административним структурама за послове интеграција у Европску унију парламената у Босни и Херцеговини” који је финансирала ЕУ, а заједно с парламентима у БиХ спроводила Народна скупштина Мађарске.

Учесницима овог скупа обратили су се предсједавајућа Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Борјана Кришто, замјеник предсједавајућег Дома народа ПСБиХ Сафет Софтић, предсједавајућа Дома народа Парламента Федерације БиХ Лидија Брадара, предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Един Мушић, предсједник Народне скупштине Републике Српске Недељко Чубриловић и предсједник Скупштине Брчко дистрикта БиХ Есед Кадрић.

О пројекту и његовој имплементацији говорили су такође и замјеник предсједника Народне скупштине Мађарске Иштван Јакаб, затим, у име Делегације ЕУ у Босни и Херцеговини, шеф Секције за политичка и економска питања Јан Снаидауф, док је резултате Twinning light пројекта презентовао руководилац пројекта Золтан Хорват.

Током излагања чланови руководства парламената у БиХ потврдили су своју одређеност за јачање улоге и ефикасности својих парламената у претприступном и приступном процесу, те се обавезали на ревизију и имплементацију раније усвојених

акционих планова парламената у процесу европских интеграција. У оквиру презентације резултата овог осмомјесечног пројекта с буџетом од 250.000 евра, представљен је и први број Билтена о европским интеграцијама, који су заједнички припремила четири парламената у БиХ. Иначе, издавање ове информативне публикације, прве овакве врсте када су у питању институције у БиХ, заснива се на Протоколу о издавању заједничког Билтена о европским интеграцијама парламената у БиХ, који су потписала руководства секретаријата парламената у БиХ у октобру 2017. године.

Осим тога, с циљем јачања улоге кантоналних скупштина у Федерацији Босне и Херцеговине у процесу европских интеграција, у оквиру Twinning light пројекта извршена је процјена потреба у којој су идентификовани будући кораци за успостављање кључних структура и поступака који ће омогућити кантоналним скупштинама да извршавају своје задатке у процесу европских интеграција. Процјену потреба потврдила су руководства кантоналних скупштина и руководство Дома народа ФБиХ на заједничкој конференцији, а она ће послужити као основ за будућу финансијску подршку кантоналним скупштинама. Иначе, у 2018. години планиран је наставак подршке Европске уније парламентима у БиХ, и то кроз пројекат вриједан око четири милиона евра, којим је предвиђено опремање парламената ИТ опремом, успостава система е-законодавства, као и спровођење новог twinning пројекта.

Одржан 10. састанак Парламентарног форума за европске интеграције БиХ

Председавајући Представничког дома Един Мушић и председавајућа Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине Лидија Брадарца, уједно и председници комисија за европске интеграције Парламента Федерације БиХ, били су домаћини 10. састанка Парламентарног форума за европске интеграције БиХ, који је одржан 11. децембра 2017. године. Састанку су присуствовали председници комисија/одбора за европске интеграције законодавних тијела у БиХ: Парламентарне скупштине БиХ, Парламента Федерације БиХ, Народне скупштине Републике Српске, Скупштине Брчко дистрикта БиХ, затим председници скупштине кантона у Федерацији БиХ као и представници Дирекције за европске интеграције БиХ, Делегације ЕУ у БиХ и Twinning light пројекта чији је циљ да се ојачају капацитети законодавних тијела власти у БиХ у процесу европских интеграција.

На састанку су размијењене информације о раду парламентарних комисија и одбора за европске интеграције, а разговарано је и о Информацији о активностима везаним за процес попуње

Упитника Европске комисије. Представнике скупштине на нивоу БиХ, ентитета, Брчко дистрикта као и дијела кантона о актуелном тренутку у овом процесу извјестили су представници Дирекције за европске интеграције БиХ. Председавајући Мушић и Брадарца, упознали су присутне са учешћем делегације БиХ на 8. конференцији председника парламента Западног Балкана која је одржана у Мађарској као и о посјети Сабору Републике Хрватске с циљем размјене искустава на путу ка чланству у Европској унији.

Учесници форума истакли су важност оваквих састанака који подразумевају континуирану комуникацију и координацију законодавних тијела у БиХ у процесу европских интеграција. По завршетку састанка усвојена је и Заједничка изјава у којој чланови Форума поздрављају одржавање конференција / округлих столова о темама које се односе на информације везане за европске процесе, активности везане за Упитник Европске комисије, као и округле столове који би се бавили спречавањем говора мржње.

Шеста годишња конференција секретара радних тијела парламента и скупштине у Босни и Херцеговини

У организацији Мисије ОЕБС-а у Босни и Херцеговини, у хотелу Термаг на Јахорини, одржана је 11. и 12. децембра 2017. године Шеста годишња конференција секретара радних тијела парламента и скупштине у БиХ под називом: Јачање рада парламента у интеграцијама путем снажније координације радних тијела за европске интеграције и укључивањем грађанског друштва у релевантне процесе.

Учесници конференције разговарали су о улози парламента у информативним и промотивним кампањама о европским интеграцијама и укључивању цивилног друштва у евроинтеграционе процесе као и о повећању координације комисија за европске интеграције ради подржавања шире парламентарне сарадње.

Током конференције посебан нагласак је стављен на позитивно искуство Скупштине Црне Горе у процесу приступања Европској унији. У вези с тим, истакнута је важност адекватног усавршавања, запошљавања новог кадра, те укључивање службеника у све

активности везане за процес европских интеграција.

Државни службеници су посебно били заинтересовани за питања структуре радних група у преговарачком процесу, за улогу законодавног тијела у процесу усклађивања националног законодавства, однос представника невладиног сектора и законодавног тијела, те кључних изазова у раду радних тијела. Заједнички је указано на важност подстицања сарадње међу службеницима парламента у региону и јачања координације ради веће инклузивности, регионалне сарадње и размјене најбољих пракси.

Састанак Пододбора за правду, слободу и безбједност успостављеног ССП-ом

Посланик у Представничком дому ПСБиХ и предједавајући Комисије за одлучивање о сукобу интереса у институцијама власти БиХ Јасмин Емрић учествовао је, у оквиру делегације Босне и Херцеговине, у раду 2. састанка Пододбора за правду, слободу и безбједност успостављеног Споразумом о стабилизацији и придруживању између ЕУ и БиХ, који је одржан 30. новембра и 1. децембра 2017. године у Бриселу.

Састанак је омогућио конструктивну и плодну расправу о низу питања као што су функционисање правосуђа, спровођење Стратегије за процесуирање ратних злочина, антикорупциона политика, борба против организованог криминала и тероризма, сарадња на спровођењу закона, спречавање прања новца, правосудна сарадња, азил и миграција, управљање границом и визна политика, те основна права, укључујући борбу против дискриминације, заштиту и права припадника рањивих група, равноправност полова и слободу изражавања.

Представници власти из БиХ дали су преглед најновијих догађања и будућих планова по тим питањима. Европска комисија је нагласила потребу за континуираним напретком реформи те је нарочито нагласила да је консолидовање независности, одговорности, дјелотворности и професионализма у цијелом правосуђу од кључног значаја за јачање владавине права у земљи. У вези с тим, Комисија је позвала надлежне власти у БиХ на свим нивоима, а посебно Министарство правде БиХ да обезбиде дјелотворно спровођење Стратегије за реформу сектора правде. Подстакла је и Високи судски и тужилачки савјет да чим прије спроведе свој акциони план који укључује препоруке Комисије које су дате у оквиру недавно спроведених стручних оцјена (peer review). Комисија је такође нагласила важност убрзавања напора у борби против корупције и организованог криминала, посебно када се ради о одузимању имовине.

Чланови колегијума оба дома ПСБиХ Босић и Софтић на Самиту о Западном Балкану

Замјеник предједавајуће Представничког дома Младен Босић и замјеник предједавајућег Дома народа Сафет Софтић предводили су делегацију Парламентарне скупштине БиХ на самиту под називом "Западни Балкан на раскрсници, нови изазови, промјена динамике" који је одржан 5. децембра 2017. године у Бриселу.

Учесници самита највише пажње у дискусијама посветили су нагомиланим економским проблемима, незапослености, безбједносним изазовима, корупцији и владавини права. Истакнуто је да политичка нестабилност, корупција и нефункционисање правне државе коче економски развој, привредне активности и спречавају долазак значајнијих страних инвестиција у регион Западног Балкана. Према мишљењу учесника, процес европских интеграција је успорен, а лоша економска ситуација и недостатак перспективе узрок су масовних миграција становништва, посебно младих. Због тога би, како је речено, у наредном периоду требало посветити више пажње економским реформама, рјешавању нагомиланих проблема, улагањима у инфраструктуру, заједничким пројектима и бољој економској сарадњи земаља Западног Балкана.

Самит посвећен Западном Балкану организовали су Фондација Конрад Аденауер и организација Пријатељи Европе.

У ПСБиХ одржан округли сто о перспективама БиХ у процесу проширења ЕУ

Округли сто под називом "Босна и Херцеговина у процесу проширења Европске уније – одговор на перспективу" који су организовали Паневропска унија Босне и Херцеговине и Заједничка комисија за европске интеграције ПСБиХ одржан је 19. фебруара 2018. године у згради Парламентарне скупштине БиХ. На округлом столу, којем су осим чланова Заједничке комисије за европске интеграције ПСБиХ, представника Министарства иностраних послова БиХ и Делегације ЕУ у БиХ, присуствовали и представници дипломатског кора, невладиног сектора, академске заједнице и експерти за питања европских интеграција, представљена је Стратегија ЕУ за регион Западног Балкана, те размотрени будући одговори институција БиХ на европску перспективу.

Поздрављајући учеснике округлог стола, предједавајући Заједничке комисије за европске интеграције ПСБиХ Никола Ловриновић изразио је оптимизам да ће наша земља, без обзира на различите проблеме и препреке на европском путу, добити статус кандидата за

улазак у ЕУ крајем ове или почетком идуће године.

Шеф Делегације и специјални представник ЕУ у БиХ Ларс-Гунар Вигемарк истакао је да је усвојеном Стратегијом ЕУ за Западни Балкан свим земљама овог региона упућена јасна порука о европској перспективи и намјери ЕУ да подржи процес европских интеграција у свим земљама региона, те да ће све земље имати исте услове и проћи исти пут за улазак у ЕУ.

О приоритетима актуелног бугарског предједавања ЕУ говорила је амбасадорка Републике Бугарске у БиХ Августина Цветкова, која је најавила да ће се све активности у наредном периоду водити до самита ЕУ – Западни Балкан, који ће се одржати 17. маја у Софији. Према њеним ријечима, врата ЕУ за све земље Западног Балкана остају отворена, а нова Стратегија ЕУ представља прилику за све лидере региона да покажу одговорност и убрзано раде на спровођењу реформи и рјешавању међудржавних и регионалних проблема.

Усвојен Стратешки план руралног развоја БиХ за период од 2018. до 2021. године

Стратешки план руралног развоја БиХ за период од 2018. до 2021. године – оквирни докуменат усвојен је у Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, чиме се стварају услови да домаћи пољопривредни произвођачи, путем пројеката, добију милионска средства из фондова Европске уније. Стратешки план ће обезбидети широки оквир који ће водити постепеном усклађивању пољопривреде и руралног развоја у БиХ с најбољим праксама Европске уније.

На 56. сједници Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржаној 31. јануара 2018. године, уз Стратешки план руралног развоја Босне и Херцеговине усвојен је и закључак којим се од Савјета министара БиХ тражи да до 30. јуна 2018. године извјести Дом о учинцима и дoметима ове стратегије. Такође, усвојен је и закључак којим се Министарство спољне трговине и економских односа БиХ задуже да у року од шездесет (60) дана проанализира дискусију на тему "Стратешки план руралног развоја БиХ (2018–2021)", те

информише Дом о потреби допуне Стратегије или понуди допуне исте. Дом народа Парламентарне скупштине БиХ је на 36. сједници, одржаној 20. фебруара 2018. године, уз Стратешки план руралног развоја Босне и Херцеговине усвојио и закључке у којима од Министарства спољне трговине и економских односа БиХ захтијева да једном годишње извјештава Парламентарну скупштину БиХ о спровођењу Стратешког плана. У усвојеним закључцима Дом народа захтијева од Министарства спољне трговине и економских односа БиХ и Дирекције за европске интеграције да обезбиде да се процес програмирања средстава помоћи Европске уније, како у области руралног развоја тако и у реализацији свих других стратешких докумената на нивоу БиХ, реализује у оквиру усаглашеног механизма координације процеса европских интеграција у БиХ, у складу са Одлуком о систему координације процеса европских интеграција у БиХ, у дијелу који се односи на програмирање средстава помоћи Европске уније у оквиру процеса европских интеграција.

Предсједавајући Мушић и Брадара присуствовали церемонији уручења одговора на Упитник и заједничкој сједници оба дома Парламентарне скупштине БиХ

Високи званичници Европске уније, предсједник Европске комисије Жан-Клод Јункер и европски комесар за политику сусједства и преговоре о проширењу Јоханес Хан, боравили су 28. фебруара 2018. године у службеној посјети Босни и Херцеговини уочи церемоније предаје одговора на Упитник ЕК. Такође, у оквиру посјете одржана је и 2. заједничка сједница оба дома Парламентарне скупштине БиХ на којој се посланицима и

делегатима обратио предсједник ЕК Јункер.

Церемонији уручења одговора које је Јункеру уручио предсједавајући Предсједништва БиХ Драган Човић и предсједавајући Савјета министара БиХ Денис Звиздић, као и обраћању предсједника ЕК Јункера, присуствовали су предсједавајући Представничког дома Един Мушић и предсједавајућа Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине Лидија Брадара.

Састанак предсједавајућег Мушића с амбасадорком Републике Словеније у БиХ

Предсједавајући Представничког дома Парламента Федерације БиХ Един Мушић примио је 5. децембра 2017. године у прву посјету амбасадорку Словеније у Босни и Херцеговини Зорицу Букинац. Амбасадорка Букинац је поновила изразе свестране подршке Републике Словеније Босни и Херцеговини у билатералним односима, суочавању питања из прошлости и продубљивању сарадње у будућности, а нарочито када је ријеч о интеграцијама у Европску унију.

Предсједавајући Мушић се захвалио амбасадорки и Републици Словенији за пажњу коју посвећују БиХ. “Улога Словеније нам је јако важна и увијек смо у вама осјећали пријатеља”, истакао је Мушић. Током изразито пријатељског и срдечног разговора, размијењена су мишљења о актуелној политичкој ситуацији у БиХ с посебним освртом на Федерацију БиХ. Разговорано је и о раду Парламента и Изборном закону БиХ.

Предсједавајућа Брадара с амбасадорком Републике Словеније у БиХ

Предсједавајућа Дома народа Парламента Федерације БиХ Лидија Брадара примила је 20. фебруара 2018. године у прву посјету амбасадорку Републике Словеније у БиХ Зорицу Букинац. У пријатељском разговору предсједавајућа Брадара упутила је ријечи добродошлице новој амбасадорки Словеније и зажељела успјешан мандат те је упознала са радом Дома народа. Саговорнице су потом размијениле мишљења о актуелном стању у Федерацији БиХ и Босни и Херцеговини са посебним нагласком на европски пут на којем наша земља у Републици Словенији има заговорника, спремног да помогне властитим искуствима на путу ка чланству у Европску унију и НАТО. Амбасадорка Букинац изразила је овом приликом и увјерење у јачање добре сарадње Словеније са Федерацијом БиХ и Босном и Херцеговином, посебно сарадње на ширем економском плану.

Комисије за европске интеграције у Парламенту Федерације Босне и Херцеговине

Након завршетка Twinning пројекта “Јачање улоге парламента у БиХ у контексту европских интеграција” имплементираног у периоду 2014–2016. године колегијуми оба дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине благовремено су информисани о задацима и циљевима које би ова законодавна институција требало да реализује предузимањем конкретних мјера и активности на побољшању и унапређивању јавних политика и администрацијских послова, посебно у области европских интеграција.

На политичком нивоу посебно је значајна имплементација препоруке 34 Акционог плана за Парламент Федерације Босне и Херцеговине за унапређивање његове улоге у контексту ЕУ интеграција којом се предвиђа успостављање радног тијела за питања усклађивања домаћег законодавства са ЕУ прописима. Објављивањем Одлуке о формирању и избору чланова у Комисију за европске интеграције Дома

народа (“Службене новине Федерације БиХ” бројеви 78/15 и 13/17) формално-правно су успостављена радна тијела у оба дома Парламента Федерације БиХ имајући, при том, у виду да је Комисија за европске интеграције Представничког дома формирана Закључком објављеним у “Службеним новинама Федерације БиХ”, број 78/08. Надлежности ових радних тијела односе се, у начелу, на разматрање свих релевантних питања која су у вези са европским интеграцијама и њихов однос са органима власти у БиХ.

Осим тога, чланови комисија за европске интеграције оба дома Парламента Федерације БиХ су, истовремено, и чланови Парламентарног форума за европске интеграције који представља координирајуће тијело законодавних органа у Босни и Херцеговини у процесу интегрисања у Европску унију с циљем хармонизовања и координисања процеса усклађивања законодавства БиХ са правном тековином Европске уније.

Стручне службе оба дома Парламента Федерације БиХ ревидирале Акциони план

У оквиру Twinning light пројекта “Подршка административним структурама за послове интеграција у ЕУ парламента у Босни и Херцеговини”, стручне службе оба дома Парламента Федерације БиХ, одржале су неколико састанака током децембра са др Csillom Schalbert, експертом пројекта ради ревидирања Акционог плана за Парламент Федерације за унапређивање његове улоге у контексту интеграција у ЕУ.

Иначе, акциони планови су резултат првог Twinning пројекта “Јачање улоге парламента у БиХ у контексту интеграција у ЕУ” који је имплементиран у периоду између 2014. и 2016. године, а које су усвојила надлежна политичка тијела сва четири парламента корисника пројекта. Акциони план за Парламент Федерације БиХ садржи 283 пројектне препоруке које служе као ходограм за усмјеравање и унапређивање активности овог законодавног тијела у процесу интеграција у Европску унију.

Округли сто Одбора за европске интеграције у Фочи: У дијалогу с младима против говора мржње

Одбор за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ, организовао је у децембру у Фочи округли сто под називом: "Дијалог Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу и младих на путу ка Европској унији". Осим парламентарца из Народне скупштине Републике Српске и Парламента Федерације Босне и Херцеговине, округлом столу су при-

суствовали и премијер и секретар Владе Босанско-подрињског кантона, начелници општина и предсједници скупштине општина Фоча и Рогатица, затим представници вјерских заједница, удружења логораша, те омладинских организација цивилног друштва из Фоче, Вишеграда и Горажда.

На скупу је наглашена важност образовних институција и породице, уз мобилизовање младих, у подизању свијести и превенцији инцидената мотивисаних мржњом.

Учесници скупа позвали су медије да се боре против говора мржње и да едукују јавност о дефиницији и примјерима говора мржње, те да наглашавају позитивне примјере сарадње између представника Републике Српске и Федерације БиХ.

Истакнуто је да је неопходно подржати рад мрежа цивилног друштва / коалиција за борбу против мржње, као и мреже јавних институција које раде у овој области.

На скупу је закључено да је потребна конзистентна примјена релевантних закона и увођење санкција против говора мржње, нарочито говора мржње на интернету.

"Посебну пажњу треба посветити говору мржње који позива на насиље", један је од закључака скупа. Када је ријеч о позитивним примјерима, закључено је, потребно је посебно нагласити позитивне примјере међуетничке сарадње.

Предавање о улози Одбора на путу ка ЕУ

Предсједник Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске Бранислав Бореновић одржао је презентацију о раду Одбора ученицима средњих школа из неколико градова Републике Српске.

Бореновић је говорио о раду и улози Одбора у процесу европских интеграција, посебно након доношења измјена Пословника о раду Народне скупштине Републике Српске 2011. године којим је пут европских интеграција добио огroman и одређујући парламентаран значај. Он је образлагао процедуре у вези са усклађивањем домаћег законодавства са законодавством Европске уније, с посебним освртом на улогу коју у том процесу има Одбор.

Састанци предсједника Чубриловића с амбасадорима о европским интеграцијама Народна скупштина чврсто одредијелена за реформе и европски пут

Предсједник Народне скупштине Републике Српске Недељко Чубриловић у протеклом периоду одржао је у Бањалуци низ састанака с амбасадорима и дипломатским представницима земаља чланица Европске уније, Сједињених Америчких Држава, Русије и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Сјеверне Ирске на којима је, између осталог, било ријечи о неопходности убрзања европског пута земље. Предсједник Чубриловић, у разговору с амбасадорком САД у Босни и Херцеговини Морин Кормац, изразио је одређеност највиших институција Републике Српске за европске интеграције. Нагласио је да Народна скупштина значајно доприноси у доношењу и спровођењу реформских закона који имају за циљ усклађивање са правним наслеђем Европске уније и стварању услова за бољи живот грађана.

Током сусрета с амбасадором Руске Федерације у Босни и Херцеговини Петром Иванцовим, предсједник Чубриловић је истакао да је Народна скупштина одредијелена за поштовање Дејтонског мировног споразума и да доноси реформске законе, с циљем стварања повољнијег амбијента за развој Републике Српске и напредак на путу европских интеграција.

На састанку с амбасадором Уједињеног Краљевства Велике Британије и Сјеверне Ирске у Босни и Херцеговини Едвардом Фергусоном, Чубриловић је истакао да је Народна скупштина показала јасну одређеност и одлучност за доношење реформских закона који су неопходни на путу европских интеграција.

Тај став предсједник Чубриловић је поновио и у разговору с амбасадорком Републике Словеније у Босни и Херцеговини Зорицом Букинац, као и током сусрета са генералним конзулом Републике Хрватске у Бањалуци Златком Крамарићем.

Скупштина усвојила ревидирани Акциони план за унапређивање улоге у процесу интеграција

На 23. сједници Скупштине Брчко дистрикта БиХ 17. јануара 2018. године посланици су разматрали и усвојили ревидирани Акциони план Скупштине Брчко дистрикта БиХ за унапређивање њене улоге у процесу европских интеграција. Ревизија Акционог плана који је усвојен у јануару 2016. године односила се на утврђивање нових рокова реализације препорука које нису имплементирани у претходном периоду. Акционим планом унапређивања улоге Скупштине Брчко дистрикта БиХ у процесу ЕУ интеграција дефинисано је 276 препорука које треба спровести на политичком и административном нивоу.

Образлажући разлоге и потребу ревизије Акционог плана, Јово Галић, шеф Стручне службе Скупштине рекао је да је у протеклом периоду реализован ограничен број препорука и да је као нови рок имплементације препорука које нису спороведене утврђен новембар 2018. године. Усвајајући ревидирани Акциони план, Скупштина је изразила своју одређеност да интензивира реализацију препорука. Очекује се да ће томе допринијети и коначно успостављање ЕУ јединице у Скупштини Брчко дистрикта БиХ за коју су створени формално-правни и финансијски предуслови и преостало је да се спроведе процедура запошљавања стручног саветника за европске интеграције.

Комисија за европске интеграције разматрала пројекте финансиране донаторским и кредитним средствима

Комисија за европске интеграције Скупштине Брчко дистрикта БиХ одржала је крајем фебруара 2018. године сједницу којој су присуствовали шефови одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ ради разматрања листе пројеката који се финансирају из кредитних и донаторских средстава, као и степена реализације мјера Реформске агенде.

“Циљ нам је био да видимо статус пројеката које смо започели, каква

је динамика њихове реализације, као и да се одредимо хоћемо ли у већој мјери користити погодности које кроз различите пројекте нуди међународна заједница, а које сусједне земље увелико користе”, рекао је Урош Војновић, председавајући Комисије. Оцијенено је да већ одобрена и расположива средства треба користити ефикасније и да Брчко дистрикт БиХ може обезбиједити много више квалитетних кредитних и бесповратних средстава.

Што се тиче степена реализације мјера из Реформске агенде констатовано је да у протеклом периоду није постигнут значајан напредак јер је од шездесет (60) мјера реализовано само девет, око четрдесет (40) мјера је у току, а тринаест (13) није ни започето.

“Република Српска и Федерација БиХ су на преко 60 одсто реализације тих мјера, а ми смо тек на 14,5 одсто”, рекао је Војновић, подсећајући на одговорност и обавезу коју је Брчко дистрикт БиХ преузео усвајањем и потписивањем овог стратешког документа са јасним одређењем за пут БиХ у ЕУ.

Комисија за европске интеграције обавиће убрзо још једну расправу о овој теми а потом ће тражити да се о овим питањима расправља и на засједању Скупштине Брчко дистрикта БиХ.

Скупштини презентован Регионални програм за интегрисани развој коридора ријека Саве и Дрине

Посланицима Скупштине Брчко дистрикта БиХ 28. фебруара 2018. године презентован је Регионални програм за интегрисани развој коридора ријека Саве и Дрине који је покренула Свјетска банка с циљем јачања регионалне економске интеграције на Западном Балкану. Програм обухвата пет земаља: Словенију, Хрватску, Србију, Црну Гору и БиХ. Осим јачања система планирања и развоја слива ријеке Саве и побољшања њеног пловног пута остављена је могућност да кроз одређене области и приоритете ових пет држава кандидује пројекте из области: мониторинга и управљања поплавама и одбранама од поплава, заштите животне средине, прилагођавања климатским промјенама и еколошке ревитализације, развоја одрживог ријечног туризма, транспорта и пољопривреде.

Током излагања пред посланицима Скупштине, Зора Радојевић, координатор пројекта Свјетске банке у Канцеларији градоначелника Брчко дистрикта БиХ рекла је да су наведених пет држава Западног Балкана евидентирани као земље које су ограничено користиле средства ЕУ, тако да ће Програм тежити унапређивању финансијских и административних капацитета за коришћење ових ресурса. Сарадња ЕУ с мултилатералним агенцијама за финансирање, попут Свјетске банке, обезбиједила би припрему инвестиционих предлога заједно с поузданим финансирањем.

Посланицима је предочена листа пројеката које су предложила одјељења, институције Брчко дистрикта БиХ.

“У области одбране од поплава предвиђено је осам потпројеката за чишћење и регулацију ријечних корита. Што се тиче транспорта предвиђени су пројекти изградње аеродрома за мале летјелице, моста и марине на Сави као и аутобуске станице. У области комуналне инфраструктуре понуђени су пројекти санације и затварања депоније, прикупљање плутајућег отпада ријеком Савом. Предвиђена су и два стратешка документа у оквиру техничке подршке, а то су концепт

водоснабдијевања и канализација на читавој територији Брчко дистрикта као и студија за наводњавање на подручју Дистрикта”, рекла је Радојевићева.

Посланици су поздравили овај програм и оцијенили га као добру прилику.

“Сматрам да је добро да смо упознати са овим програмом и да би уколико обезбиједимо учешће наших пројеката могли ријешити бројне проблеме које имају грађани Дистрикта”, рекао је Урош Војновић, посланик у Скупштини и председавајући Комисије за европске интеграције.

Разговори представника власти Брчко дистрикта БиХ и Мисије Свјетске банке у БиХ заказани су за 9. март 2018. године када ће се разматрати конкретни пројекти које ће Брчко дистрикт кандидовати у оквиру Регионалног програма за интегрисани развој коридора ријека Саве и Дрине.

Најава догађаја у вези са ЕУ у наредном тромјесечју

18–19. март 2018. године, Софија	Парламент Републике Бугарске у сарадњи са Европолом и Европским парламентом организује други састанак парламентарне групе за надзор рада Европола. На састанку, који је дио парламентарне димензије бугарског предсједавања Савјетом ЕУ, учествоваће предсједавајући Заједничке комисије за одбрану и безбједност Парламентарне скупштине БиХ Сифет Поцић.
27. март 2018. године, Бихаћ	Округли сто у вези са отвореним питањима Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) о теми “Енергетска ефикасност”, у организацији Заједничке комисије за европске интеграције Парламентарне скупштине БиХ.
Април 2018. године, Бања Лука	11. састанак Парламентарног форума за европске интеграције БиХ.
17. мај 2018. године, Софија	Састанак шефова држава и влада Европске уније са шефовима држава или влада земаља Западног Балкана.
17–19. јун 2018. године, Софија	59. пленарни састанак COSAC-а – Конференција парламентарних одбора за послове Уније парламената ЕУ, окупља делегације парламената земаља чланица ЕУ и посматраче из партнерских земаља Европске уније, а разговара се о питањима из европске агенде.

Лексикон термина ЕУ

БИРО ЗА РАЗМЈЕНУ ИНФОРМАЦИЈА О ТЕХНИЧКОЈ ПОМОЋИ (ТАИЕХ)

Основан 1995. године као одговор на предлог садржан у Бијелој књизи, овај инструмент Европске комисије првобитно је имао за циљ да помогне и информише земље Средње и Источне Европе о законодавству јединственог тржишта ЕУ, да би од 1997. године њиме биле обухваћене све државе кандидати и све правне тековине заједнице. ТАИЕХ има кључну улогу у процесу пружања краткорочне техничке помоћи новим државама чланицама и земљама у процесу приступања Европској унији у областима преузимања законодавства Европске уније и његовог превођења у домаћи правни систем. У Босни и Херцеговини ТАИЕХ могу користити чланови парламената и државни службеници запослени у парламентима у БиХ, државни службеници и запослени у јавној управи на нивоу државе, ентитета и Брчко дистрикта; правосудни органи и агенције за спровођење закона и представници професионалних и привредних удружења која заступају друштвене партнере, представници синдикалних организација и удружења послодаваца. Помоћ у оквиру ТАИЕХ-а пружа се путем организовања радионица за веће групе земаља корисника по поглављима *acquisa*; боравка стручњака искључиво из неке од земаља чланица ЕУ у погледу давања савјета о преузимању одређеног дијела правних аката ЕУ у национално законодавство и студијских посјета у трајању од максимално пет дана ради стицања праксе у вези с конкретном примјеном неког прописа ЕУ.

ИНСТРУМЕНТИ ЗА УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕУ

Одлуком о поступку усклађивања законодавства Босне и Херцеговине са правном тековином Европске уније ("Службени гласник БиХ" бројеви 75/16 и 02/18) утврђена је и обавеза израде инструмента за усклађивање законодавства БиХ са правним прописима ЕУ. Два кључна инструмента којим су обезбијеђени предуслови за правилно усклађивања правне тековине ЕУ са домаћим законодавством су Табела усклађености и Изјава о усклађености. Табела усклађености представља табеларни приказ подударности одредаба нацрта/предлога правних прописа са секундарним изворима права ЕУ, а Изјава о усклађености представља табеларни приказ, који осим података о усклађености правног прописа са изворима права у ЕУ, садржи и потпис и печат руководиоца органа управе као обрађивача прописа којим се потврђује тачност навода у изјави о усклађености.

ИЗВОРИ ПРАВА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Право Европске уније чини скуп прописа који се дијели у двије групе: примарне и секундарне. Примарне изворе стварају државе чланице ЕУ приликом уређивања међусобних односа и сама ЕУ закључивањем споразума са трећим државама и међународним организацијама. У примарне изворе убрајамо оснивачке уговоре којим су уређена питања настанка и рада Уније; опште правне принципе, заједничке за све правне поретке држава чланица, који се користе у попуњавању правних празнина и утврђивања правног значења нејасних одредаба позитивног права ЕУ и међународне споразуме ЕУ. Секундарни извори права ЕУ дијеле се на обавезујуће и необавезујуће секундарне правне акте. У обавезујуће секундарне правне акте убрајамо: регулативе које се непосредно примјењују на територији државе чланице, обавезујуће су у цјелини и односе се на све субјекте од органа држава чланица све до физичких и правних лица; директиве које су обавезујуће само за државе чланице у погледу испуњења одређеног циља, рока његовог испуњења и резултата који треба да буду постигнути уз задржавање специфичности правних система држава чланица и одлуке као појединачне административне акте којим се обавезују само оне државе чланице, физичка и правна лица којима су упућене. Најзначајнији необавезујући правни акти су препоруке и мишљења који представљају корисна упутства и смјернице у погледу регулисања одређених питања. Такође, важан и незаобилазан извор права ЕУ представљају и пресуде Суда правде ЕУ које помажу у одређивању дјелокурга и начина примјене правних прописа ЕУ, као и вршењу надзора над примјеном комунитарног права ЕУ и прецизнијем дефинисању његових појединих аспеката.

PEER-REVIEW MISSION (МИСИЈЕ ПРОЦЈЕНЕ СТАЊА)

Мисије процјене стања (*peer-review mission*) организује Европска комисија под покровитељством ТАИЕХ-а како би анализирали стање у држави у вези са развојем и примјеном законодавства и развојем институција у контексту припрема за чланство у ЕУ у одређеној области, најчешће у оквиру политичког критеријума. Европска комисија организује ове мисије након подношења захтјева за чланство, ради идентификације недостатака које би требало отклонити до уласка у нову фазу процеса европских интеграција, тј. преговора о приступању те послјије у току преговора. Уз ово налази службеника Европске комисије су један од извора информација за припрему мишљења о захтјеву за чланство. Мисије се организују и у каснијим фазама процеса приступања и могуће су све до ступања у чланство ЕУ.

